

ХУЛОСАИ НИҶОИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 017-и назди Институти иқтисодиёт ва демография Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 - Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо

Парвандаи аттестатсионии № 09

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 20.06.2023, № 01

Барои сазовор дониستاني Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 –Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо.

Диссертатсияи Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар дар мавзӯи «Ҷанбаҳои ташкилӣ-иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноатӣ (дар мисоли корхонаҳои саноати сабуки вилояти Хатлон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 - Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо ба ҳимоя 07 апрели соли 2023 (протоколи №3.1.) қабул карда шуд. Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 017-и назди Институти иқтисодиёт ва демография Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи С. Айни, 44) дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 ноябри соли 2022, таҳти №268/шд таъсис дода шудааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар омӯзгори кафедраи “Иқтисодиёти миллий ва таҳлили молиявӣ”-и факултети “Молия ва иқтисод”-и Донишгоҳи давлатии Данғара буда, 18 январ соли 1991 дар ноҳияи Данғараи вилояти Хатлони Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар оилаи хизматчи таваллуд шудааст. Миллаташ тоҷик, оиладор, соҳиби 2 фарзанд.

Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар соли 2009 ба факултаи иқтисодиёти инноватсионии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дохил шуда, соли 2014

аз рӯи ихтисоси молия ва қарз хатм намудааст. Вай аз соли 2014 то соли 2016 ба ҳайси ассистенти кафедраи иқтисод ва идора дар КАС фаъолият намуда, алҳол бошад ба ҳайси муаллими кафедраи “Иқтисодиёти миллӣ ва таҳлили молиявӣ”-и факултети “Молия ва иқтисод”-и Донишгоҳи давлатии Данғара то имрӯз фаъолият намуда истодааст.

Дар давраи солҳои 2016- 2020 ба ҳайси аспиранти шӯбаи ғоибонаи Донишгоҳи давлатии Данғара таҳсил намудааст.

Диссертатсия дар кафедраи иқтисодиёти миллӣ ва таҳлили молиявии Донишгоҳи давлатии Данғара омода гардидааст.

Роҳбари илмӣ:

Хочаев Парвиз Давронович – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи муносибатҳои иқтисоди байналмилалӣи Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Комилов Сирочиддин Чалолиддинович – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти ҷаҳон Донишгоҳи славянии Россияву Тоҷикистон;

Љумаев Уктам Мирзоёрович – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи иқтисод ва менеҷмент Филиали Донишгоҳи миллии таҳқиқотиҳои технологияи «Донишгоҳи пулод ва хулаи Москва» дар шаҳри Душанбе.

Муассисаи пешбар - Донишгоҳи байналмилалӣи сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон, дар тақризи худ, ки аз ҷониби номзади илмҳои иқтисодӣ дотсент, Сафоев А.К. омода гардида, аз тарафи раиси ҷаласа, номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи назарияи иқтисодӣ ва фаъолияти соҳибкорӣи Донишгоҳи байналмилалӣи сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон, Саидова М.С. имзо гардида, дар ҷаласаи дар ҷаласаи кафедраи назарияи иқтисодӣ ва фаъолияти соҳибкорӣи Донишгоҳи байналмилалӣи сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон аз 11-уми майи соли 2023, протоколи № 10/5.1 баррасӣ ва аз тарафи ректори Донишгоҳи байналмилалӣи сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон, доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент Асрорзода У.С. санаи 12-уми майи соли 2023 тасдиқ шудааст.

Дар тақризи пешниҳодшудаи муассиса, ки аз тарафи муқарризи имзо шудааст, қайд гардидааст, ки кори диссертациони Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267) мутобиқ ва ҷавобгӯ мебошад. Аз рӯи мазмуни илмӣ ва шакли таҳияи диссертатсияи номзадӣ дар мавзӯи «Ҷанбаҳои ташкилӣ-иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноатӣ (дар мисоли корхонаҳои саноати сабуки вилояти Хатлон)» ба чунин хулоса омадан мумкин аст, ки он ҳамчун кори илмӣ-тахассусӣ ба ҳисоб рафта, дар он ҳалли масъалаҳои муҳим ва бартариятдоштаи илмҳои иқтисодӣ, ки ба талаботи Комиссияи олии аттестациони назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба диссертатсияҳои номзадӣ ҷавобгӯ мебошад, гирд оварда шудаанд. Ҳамаи ин далелҳо бе ягон шаку шубҳа аз он гувоҳӣ медиҳанд, ки кори илмӣ мазкур сазовори баҳои баланд буда, муаллифи он арзандаи дараҷаи илмӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 – Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо мебошад.

Автореферат ва мақолаҳои нашршудаи муаллиф таркиби асосии кори диссертациониро фаро гирифта, натиҷаҳои таҳқиқотро ҳамчун дастоварди нави илмӣ ҳисобидан мумкин аст.

Интишорот аз рӯи мавзӯи диссертатсия. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот 14 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 9 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмие, ки ба номгуи нашрияҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон шомил мебошанд, ба нашр расидаанд.

а) Мақолаҳое, ки дар нашрияҳои тақризшавандаи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таърифи расидаанд:

[1 – М]. Раҳимзода, М.Н. Омилҳои муайянкунандаи рақобатпазирии корхонаҳо [Матн] / Раҳимзода М.Н. // Паёми Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои иқтисодӣ, соҳибкорӣ ва соҳаи иҷтимоӣ.-Душанбе.- 2021-№2.-қ.36.- Саҳ. 210-215.

[2 – М]. Раҳимзода, М.Н. Асосҳои назариявии идоракунии рақобатпазирии корхона [Матн] / Раҳимзода М.Н., Қурбоналиев Қ.З. // Кишоварз. Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолии “Кишоварз”. Бахши иқтисодӣ дар КАС.-Душанбе.- 2021-№2.-қ.91.- Саҳ. 169-172.

[3 – М]. Раҳимзода М.Н. Роҳҳои тақмили инноватсия дар истеҳсолоти маҳсулоти нассочӣ [Матн] / Раҳимзода М.Н. // Паёми молия ва иқтисод. Маҷаллаи илмӣ-амалӣ. Бахши иқтисодӣ.-Душанбе.- 2021-№2.-қ.26.- Саҳ. 160-166.

[4 – М]. Раҳимзода М.Н. Модели иқтисодӣ-риёзии баҳодихии дараҷаи имконоти потенциалии корхонаҳои саноати сабук [Матн] / Раҳимзода М.Н., Хоҷаев П.Д., Сулаймонзода Ш.Ф. // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2022. – № 11. – С. 79-88.

[5 – М]. Раҳимзода М.Н. Таҳқиқи омилҳои асосии ба сатҳи рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук таъсиркунанда [Матн] / Раҳимзода М.Н., Хоҷаев П.Д., Сулаймонзода Ш.Ф. // Паёми Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.Осимӣ. Маҷаллаи илмӣ-амалӣ.- Душанбе.- 2022-№4.- Саҳ. 108-116.

[6 – М]. Раҳимзода М.Н. Модели иқтисодӣ-риёзии таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук [Матн] / Раҳимзода М.Н., Хоҷаев П.Д. // Ахбори Академияи илмҳои миллии Тоҷикистон. Шӯбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. Шӯбаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ. -Душанбе.- 2022-№12.- Саҳ. 122-131.

[7 – М]. Раҳимзода М.Н. Модели иқтисодӣ-риёзии ояндабинии рақобатпазирии корхонаҳои саноатӣ [Матн] / Раҳимзода М.Н. // Паёми молия ва иқтисод. Маҷаллаи илмӣ-амалӣ. Бахши иқтисодӣ.-Душанбе.- 2023-№1.- Саҳ. 119-128.

[8 – М]. Раҳимзода М.Н. Тамоюлҳои рушди соҳаи саноат дар вилояти Хатлон // маҷаллаи илмӣ сиёсии [Матн] / Раҳимзода М.Н., Хоҷаев П.Д.//

Маҷалаи илмӣ сиёсии «Идоракунии давлатӣ».-Душанбе.- 2023-№1(60).- Саҳ. 112-125.

[9 – М]. Раҳимзода М.Н. Асосҳои назариявии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук [Матн] / Раҳимзода М.Н., Хоҷаев П.Д., Сулаймонзода Ш.Ф. // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Маҷаллаи илмӣ. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – Душанбе, 2023. – № 2. – С. 91-108.

Ба автореферати диссертатсия тақризҳо ворид шудаанд:

Бобоев О.Б.- доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи идораи давлатӣ ва иқтисоди миллии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст:

1. Дар саҳ. 20 муаллиф қайд менамояд, ки барои ҳалли масъалаҳои идоракунии рақобатпазирии корхона коркарди маҷмуи усулҳои иттилооти берунӣ ва дохилӣ зарур аст. Мутаасифона дар автореферат таҳлили амиқи ин усулҳо амалӣ карда нашудааст.

2. Аз ҷониби муаллиф механизми ташкилӣ-иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст. Аммо масъалаҳои тақмили низоми ҳавасмандгардонии моддию маънавии фаъолияти меҳнати корхона дида баромада нашудаанд.

Самандарзода И.Ҳ., – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омили Донишгоҳи Аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шохтемур бо чунин эрод пешниҳод шудааст:

1. Дар саҳ. 12 концепсияи мукаммали идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст. Мутаасифона дар автореферат таҳлили амиқи ҷузъҳои концепсияи мукаммали идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук амалӣ карда нашудааст.

2. Аз ҷониби муаллиф механизми таъминоти иттилоотии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст. Аммо нишондиҳандаҳои интегралӣ, гуруҳӣ ва алоҳидаи сатҳи рақобатпазирии корхона таҳлил карда нашудаанд.

Ҳамроев Ф.М. - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи «Иқтисодиёт ва логистикаи нақлиётӣ»-и ДТТ ба номи академик М.С. Осимӣ бо чунин эрод пешниҳод гардидааст:

1. Дар сах. 17-18 ҷузъҳои таркибии иқтидори стратегии корхонаҳои саноати сабук дида баромада шудаанд. Мутаасифона, дар автореферат таҳлили амиқи ҷузъҳои таркибии иқтидори стратегии корхонаҳои саноати сабук амалӣ карда нашудааст.

2. Аз ҷониби муаллиф механизми ташкилӣ-иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст. Аммо масъалаҳои ҷорӣ намудани низомҳои пешкадами идоракунии сифат, стандартизатсия, метрология ва сертификатсияи онҳо дида баромада нашудаанд.

Раҳмонов Қ.Р.- номзоди илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибқориҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо чунин эрод пешниҳод шудааст:

1. Дар сах. 13 (расми 1) усулҳои асосии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук номбар карда шудаанд. Мутаасифона дар автореферат таҳлили амиқи ин усулҳо амалӣ карда нашудааст.

2. Аз ҷониби муаллиф модели иқтисодӣ-риёзии муносибгардонии ҷараёнҳои молиявӣ, ки ба таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноатӣ сабук оварда мерасонад, пешниҳод карда шудааст.

Раҳимзода Б. - номзоди илмҳои иқтисодӣ, муовини директори Агентии содироти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо чунин эродҳо пешниҳод шудааст:

1. Муаллиф гуруҳҳои зерини омилҳоеро муайян кардааст, ки ба сатҳи рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук таъсир мерасонанд: иқтидори захиравии корхона, сатҳи ғанигардонии бозор бо маҳсулоти рақобатпазир ва рушди нишондиҳандаҳои натиҷавии фаъолияти корхонаҳо. Мутаасифона дар автореферат таҳлили амиқи ин омилҳо амалӣ карда нашудааст.

2. Аз чониби муаллиф механизми таъминоти иттилоотии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст. Аммо масъалаҳои тақсимои муносибтарини захираҳои молиявии корхона, ки барои баланд бардоштани рақобатпазирии он ҷудо шудааст, дида баромада нашудаанд.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисми асосии онҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интихоби муқарризони расмӣ бо пешниҳоди комиссияи ташхисии Шурои диссертатсионӣ бо дарназардошти мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои марбут ба ҷанбаҳои ташкилӣ-иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук, мавҷудияти интишороти соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодихӣ ба аҳамияти илмию назариявии диссертатсия, ҳамчунин, бо розигии шахсии онҳо барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интихоби муассисаи тақриздиханда бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон дар самти илми дахлдор ҳамчун муассисаи шинохташуда ба ҳисоб рафта, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ методҳои гуногун – абстраксияи илмӣ, диалектика, омориву риёзӣ, дедуксия ва индуксия, таҳлили омилӣ, моделсозии иқтисодию риёзӣ ва ғ. истифода шудааст.

Натиҷаҳои асосие, ки дар кори диссертатсионӣ баён шудаанд ва унсурҳои навоари илмиро дар бар мегиранд, иборат аст, аз:

-нақшаи раванди мутобиқсозии корхонаи саноати сабук ба шароити бозор таҳия гардида, дар асоси он концепсияи мукаммали идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук пешниҳод карда шудааст, ки дорои: қобилияти ташаккул ва таснифи ҳадафҳо ва стратегияҳои рушди корхонаҳои саноати сабук мутобиқи сатҳи ба даст овардашудаи рақобатпазирӣ; арзёбии равишҳои муосири идоракунии рақобатпазирии

ин корхонаҳо; ташаккули механизми ташкилию иқтисодии идоракунии рақобатпазирии ин корхонаҳо, аз ҷумла ҷузъҳои, ки тадбирҳои заруриро барои фаъолияти самараноки онҳо тавсиф мекунанд ва зуд ва саривақт татбиқи онҳо ба қабули қарорҳои муносиби идоракунӣ дар корхонаҳои саноати сабук нигаронида шудааст;

вазъи муосир ва рушди корхонаҳои саноатии вилояти Хатлон баҳо дода шуда, омилҳои асосии ба сатҳ ва ояндабинии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук таъсиркунанда ошкор карда шудаанд. Исбот шудааст, ки ба сатҳи рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук гуруҳи зерини омилҳо таъсир мерасонанд: иқтисодии захиравии корхона, сатҳи ғани гардони бозор бо маҳсулоти рақобатпазир ва рушди нишондихандаҳои натиҷавии фаъолияти корхонаҳо;

моделҳои иқтисодӣ-риёзии таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук коркард ва татбиқ карда шудааст. Нақшаи арзёбии сатҳи рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук коркард карда шуда, ҷузъҳои таркибии потенциали стратегияи корхонаҳои саноати сабук ошкор карда шуда, моделҳои иқтисодӣ-риёзии муносибгардонии захираҳои молиявӣ, ки барои баланд бардоштани рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук ҷудо карда шудаанд, таҳия ва дар ҶСП «Ҷунтай-Данғара Син Силу Текстил» татбиқи амалии ҳудро ёфтааст. Таҳлили муаллифӣ фаъолияти истеҳсолӣ ва молиявии корхонаи ҶСП «Ҷунтай-Данғара Син Силу Текстил» нишон дод, ки вобастагии функционалии захираҳои молиявӣ, ки рақобатпазирии корхонаро таъмин мекунанд ва фоизи тағйироти ин сатҳҳо квадратӣ мебошад;

механизми таъмини иттилоотии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук дар асоси концепсияи маркетингӣ тақвим дода шудааст. Марҳилаҳои идоракунӣ ва сохтори системаи иттилоотии дохилӣ дар корхонаҳои саноати сабук муайян карда шуда, муҳити берунаи маркетингӣ ва раванди гузаронидани таҳқиқоти маркетингӣ дар корхонаҳои саноати сабук амалӣ карда шудааст;

- механизми ташкилию иқтисодии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук таҳия шудааст, ки қисмҳои зеринро дар бар мегирад: аниқ кардани бартариҳои рақобатии корхона; тақмили низоми ҳавасмандгардонии моддию маънавии фаъолияти меҳнатии корхона;

- ҷорӣ намудани низомҳои пешқадами идоракунии сифат, стандартизация, метрология ва сертификатсияи онҳо; муносибати комплексӣ ба вусъат додани истеҳсолот; тақмил додани низоми зуд ва сари вақт баҳисобгирӣ, назорат, таҳлили корхонаҳо; пурзӯр намудани фаъолияти хадамоте, ки ба гузаронидани тадқиқоти маркетингӣ нигаронида шудаанд;

- баланд бардоштани иқтидори захиравӣ, молиявӣ, иттилоотӣ, сармоягузорӣ ва инноватсионии корхонаҳо; самаранок истифода бурдани фондҳои асосӣ ва истеҳсолии корхонаҳо; ҷорӣ намудани технологияи инноватсионӣ дар корхонаҳо;

- самтҳои асосии идоракунии рақобатпазирӣ дар истеҳсолоти нассочии ҶСП «Ҷунтай-Данғара Син Силу Текстил» асоснок карда шудаанд. Исбот шудааст, ки рақобатпазирии маҳсулоти нассочии ҶСП «Ҷунтай-Данғара Син Силу Текстил» аз омилҳои зерин вобаста аст:

- интиҳоби дурусти самти истеҳсоли молҳои нассочӣ, намунаи маҳсулот, интиҳоби маҳсулоти интиҳобшаванда, ки ба он эҳтиёҷот зиёд аст; муҳайё намудани шароити қурби фуруш ва барои рақобат шитоб овардани молу маҳсулоти корхона ва хизматрасонӣ (наrx, муҳлати баровардани маҳсулотҳо ба бозор; хизматрасонӣ ба харидорон ва муҳайё намудани шароити зарурӣ ба муомилоти мол, хизматрасонӣ баъди фуруш ва ғайраҳо);

- ҳаҷми истеҳсолот ва номгуӣҳои маҳсулот (чи қадаре, ки ҳаҷми истеҳсолот зиёд бошад ва маҳсулоти он бозоргир бошад, ҳамон қадар даромад аз фоида меафзояд); ҷоннок намудан ва бештар истифода намудани истеҳсолот аз фаъолияти навоаронаи (инноватсионии) корхона.

Дар натиҷаи ҷамъбасти андешаҳои олимони таҳқиқи ҷанбаҳои гуногун дар доираҳои илми ватанӣ баъзе ҷанбаҳои таъмини рақобатпазирии

корхонаҳо, иқтисодиёти миллӣ, соҳаҳо ва кластерҳо ба таври амик мавриди омӯзиш қарор дода шудааст. Дар ин самт метавон саҳми чунин олимони қайд намуд: Н. Қ. Қаюмов, Х. Умаров, А. Рауфӣ, Ҷ.С. Пиризода, А.Б. Мирсаидов, М.М. Шарифзода, С.Ҷ. Комилов, С. Садридинов, Қ.Х. Барфиев, П.Д. Хоҷаев, У.М. Джумаев ва дигарон.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот. Таҳқиқоти диссертатсионӣ пешниҳодҳои назариявӣю тавсияҳои амалии илман асосноккардашударо оид ба рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук фаро гирифтааст. Дар ҷабҳаи назариявӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ асосноккунии нақш ва аҳамияти арзёбии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук, таҳқиқи асосҳои концептуалии баландбардории сатҳи рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук ва омӯзиши ҷанбаҳои методии арзёбӣ ва таҳлили рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук барраси гардидааст. Ташаккули сатҳи баланди рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук на танҳо аз потенциали он, шароити татбиқи самтҳои стратегияи рушд ва ҳалли масъалаҳои истифодаи оптималии таъминоти захиравӣ, балки аз истифодаи концепсияҳои самараноки идоракунии рақобатпазирӣ низ вобаста аст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки маводҳо, хулоса ва тавсияҳои илмӣ пешниҳодгардида, аз ҷониби Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми таҳия ва татбиқи барномаҳои мусоидат ба рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук истифода шаванд. Натиҷаҳои таҳқиқот ба истифодаи мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ ва шаҳрӣ дар раванди таҳияи стратегияҳо ва барномаҳои рушди иҷтимоӣ - иқтисодӣ, муайян кардани самтҳои афзалиятноки таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук, нигаронидашуда, истифода шуда метавонанд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсионӣ нишон доданд, ки:

- асоснокии хулосаву пешниҳодҳои дар диссертатсия омада ва сатҳи илми онҳо аз он шаҳодат медиҳад, ки муаллиф асарҳои бунёдии олимони иқтисодии ватанию хориҷиро дар соҳаи таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноатӣ истифода бурдааст;

- маълумотҳои дар таҳқиқоти диссертатсионӣ истифодашуда дақиқ буда, ҳаҷми маводи тадқиқотӣ кифоя мебошад ва аз ҷониби муаллиф коркарди омории маълумотҳои расмӣ ғайрирасмӣ мақсаднок сурат гирифтааст;

- натиҷаҳои таҳқиқот дар нашрияҳои бонуфуз интишор ёфтаанд, ки эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсиониро низ тасдиқ менамоянд.

- дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ усулҳои иқтисодии таҳлил васеъ истифода шудаанд ва хулосаҳову пешниҳодҳо дар асоси ҷамъоварӣ, сохторбандӣ ва коркарди захираҳои иттилоотии дақиқ бо истифодаи воситаҳои технологияи иттилоотии муосир ба анҷом расидааст.

- ғояи асосии диссертатсия дар асоси дастурҳо, баромадҳо ва асарҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ва андешаи олимони соҳаи иқтисодиёт, ҳамчунин, омӯзиши асарҳои олимони ватаниву хориҷӣ дар самти таҳқиқоти гузаронидашудаи муаллиф, асоснок карда шудаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Ҳамаи давраҳо ҷиҳати иҷрои нақшаи кории илмӣ: аз ҷумла интихоб ва таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва нақшаи кории иҷрои вазифаҳои он бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст. Саҳми шахсии довталаб дар муайян намудани омилҳои асосии ба сатҳ ва ояндабинии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук таъсиркунанда, коркарди модели иқтисодӣ-риёзии таъмини рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук, такмили механизми таъминоти иттилоотии идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук дар асоси концепсияи маркетингӣ, ташаккули механизми ташкилӣ-иқтисодии

идоракунии рақобатпазирии корхонаҳои саноати сабук ва асосноккунии самтҳои асосии идоракунии рақобатпазирӣ дар истеҳсолоти нассочии ҶСП «Чунтай-Данғара Син Силу Текстил» зоҳир мегардад.

- муқаррароти асосии диссертатсия дар чорабиниҳои илмиву амалӣ мавриди муҳокима қарор гирифта, баҳои мусбат гирифтаанд.

- натиҷаҳои назариявӣ-методологие, ки дар диссертатсия ҷой доранд, аз тарафи муаллиф ба шакли маъруза дар конференсияҳои илмӣ-амалӣ ва назариявии вилоятӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ пешниҳод гардидаанд.

- муҳтавои асосии диссертатсия дар семинарҳои назариявӣ ва ҷаласаҳои Донишгоҳи давлатии Данғара мунтазам мавриди муҳокима қарор ёфтаанд.

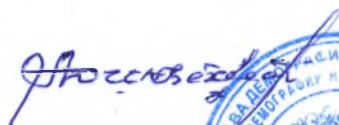
- муқаррароти асосии диссертатсия дар 14 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла, 9 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣ тавсияшудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидааст;

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии 6D.KOA – 017 аз 20 июни соли 2023 қарори сазовор донишдани Раҳимзода Муҳаммадҷони Назар, ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.04 – Ташкил ва идоракунии корхонаҳо, низомҳо ва комплексҳо қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 11 нафар иштирок доштанд, аз он ҷумла, 5 нафар доктори илм аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 11 нафар иштирокдоштагон дар маҷлис, ки ба Шуро шомил буданд, овоз доданд: тарафдор 11 нафар, муқобил нест, бетараф нест, бюллетенҳои безътибор - нест.

Раиси

Шурои диссертатсионӣ, д.и.и.

Шонмамадов Ш.Б.

Котиби илмӣ

Шурои диссертатсионӣ, н.и.и.

Бобоев К.О.

«20» июни 2023